

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Γ - ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/νση : Πειραιώς 180-186
Ταχ. Κώδ. : 17778, Ταύρος
Τηλέφωνο : 2131320038
E-Mail : media_vouli@aade.gr
Url : www.aade.gr

Αθήνα, 03/12/2024 - 11:05
Αριθ. Πρωτ.: ΔΕΠΙΚ 1136896
ΕΞ 2024

ΠΡΟΣ :
Υπουργείο Εθνικής
Οικονομίας και Οικονομικών
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
(Χαρ. Τρικούπη 6-10)

ΚΟΙΝ:
1. Γραφείο Διοικητή ΑΑΔΕ
2. Γενική Διεύθυνση
Φορολογίας (ΓΔΦ)

Θέμα: Απάντηση στις με αρ. πρωτ. 2910 & 2917/04.10.2024 αναφορές κοινοβουλευτικού ελέγχου με θέμα: «Εδώ και τώρα» διαγραφή φόρων και προστίμων σε χιλιάδες συνταξιούχους – Δικαίωση ΕΝΔΙΣΥ» και «Σχετικά με την διαγραφή φόρων και προστίμων σε χιλιάδες συνταξιούχους» αντίστοιχα.

Σχετ: Το με αρ. πρωτ. 144058 ΕΞ 2024/ΥΠΕΘΟΟ 04.10.2024 έγγραφο του Γραφείου Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Σε απάντηση στις με αρ. πρωτ. 2910 & 2917/04.10.2024 αναφορές κοινοβουλευτικού ελέγχου, οι οποίες διαβιβάστηκαν στην ΑΑΔΕ με το ανωτέρω σχετικό έγγραφο, σας γνωρίζουμε, ως προς τα τιθέμενα σε αυτές ζητήματα αρμοδιότητας της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογίας (ΓΔΦ), τα ακόλουθα:

1. Οι αποφάσεις του ΣτΕ καθώς και των διοικητικών δικαστηρίων της ουσίας, δεσμεύουν μόνο τους διαδίκους της συγκεκριμένης δίκης επί της οποίας εκδόθηκαν, ως προς τα πραγματικά περιστατικά της συγκεκριμένης υπόθεσης και τους κανόνες και τις αρχές του δικαίου που ερμηνεύθηκαν και εφαρμόστηκαν σε κάθε περίπτωση.

2. Γίνεται δε παγίως δεκτό στη θεωρία και τη νομολογία ότι οι πράξεις προσδιορισμού των οφειλόμενων φόρων (κατά τις γενικές αρχές του δημοσιονομικού και του φορολογικού δικαίου) διέπονται από την αρχή της οριστικότητας (που απορρέει από τη διάταξη του άρθρου 78 του Συντάγματος) και η ακύρωσή τους γίνεται είτε με απόφαση επί ενδικοφανούς προσφυγής ή με δικαστική απόφαση επί προσφυγής και δεν μπορούν σε καμιά περίπτωση να ανακληθούν από το όργανο που τις εξέδωσε αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερόμενου λόγω νομικών ή και ουσιαστικών πλημμελειών, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στον νόμο. Συνεπώς, όταν οι πράξεις αυτές καταστούν αμετάκλητες λόγω είτε αποδοχής τους, είτε μη άσκησης προσφυγής, είτε απόρριψης της τυχόν ασκηθείσας, δεν υπόκεινται σε ανάκληση κατά τις γενικές περί ανακλήσεως των διοικητικών πράξεων αρχές. Ο κανόνας αυτός κάμπτεται μόνο με θέσπιση αντιθέτων ρυθμίσεων που εισάγονται με ειδικές διατάξεις, ενώ όπου ο φορολογικός νομοθέτης θέλησε την παροχή δυνατότητας στη φορολογική αρχή να ανακαλεί τις πράξεις της, το όρισε ειδικά και ρητά.

Στη δε παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 5104/2024 (Α' 58, ΚΦΔ), ορίζεται ότι στις περιπτώσεις που ο φορολογούμενος αμφισβητεί οποιαδήποτε πράξη που έχει εκδοθεί σε βάρος του από τη Φορολογική Διοίκηση και εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΚΦΔ, οφείλει να υποβάλει ενδικοφανή προσφυγή με αίτημα την επανεξέταση της πράξης στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών (ΔΕΔ) της Φορολογικής Διοίκησης. Κατά της απόφασης της ΔΕΔ ή της σιωπηρής απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής λόγω παρόδου της προθεσμίας για έκδοση απόφασης, ο φορολογούμενος δύναται να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (παρ. 8 άρθρο 72 ΚΦΔ).

Σύμφωνα δε με την παρ. 1 του άρθρου 74 του ΚΦΔ, άμεσος προσδιορισμός φόρου ή πράξη διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή πράξη επιβολής προστίμου δύναται να ακυρωθεί ή να τροποποιηθεί, κατά περίπτωση, με τη διαδικασία του άρθρου αυτού για: α) πρόδηλη έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης, β) αριθμητικό ή υπολογιστικό λάθος.

Περαιτέρω, με την παρ. 2 του ανωτέρω άρθρου, μεταξύ άλλων, ορίζεται ότι για την ακύρωση ή τροποποίηση υποβάλλεται αίτηση του φορολογούμενου μέσα σε προθεσμία τριών (3) ετών από την κοινοποίηση της πράξης ή, σε περίπτωση άμεσου προσδιορισμού του φόρου, από την υποβολή της δήλωσης.

Σύμφωνα δε με τη διάταξη του δεύτερου και του τρίτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 74 του ΚΦΔ, όπως διαμορφώθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 53 του ν.

5135/2024 (Α' 147), η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής ή η εκκρεμοδικία δεν κωλύουν τη διαδικασία του άρθρου αυτού και στην περίπτωση αυτή, η προθεσμία της παρ. 2 λήγει ένα (1) έτος μετά από την έκδοση αμετάκλητης απόφασης.

Τέλος, με την παρ. 5 του άρθρου 84 του ΚΦΔ, όπως προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 53 του ν. 5135/2024 (Α' 147) ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι η αίτηση ακύρωσης ή τροποποίησης της παρ. 2 του άρθρου 74 υποβάλλεται και η ακύρωση ή τροποποίηση χωρίς αίτηση της παρ. 3 του άρθρου 74 εκδίδεται σε σχέση με πράξεις άμεσου προσδιορισμού ή πράξεις διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή πράξεις επιβολής προστίμου που εκδίδονται από την 1η Δεκεμβρίου 2014 και μετά.

3. Ειδικά για τις πράξεις διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος και τις πράξεις επιβολής προστίμου που εκδόθηκαν εντός του 2019, με τις διατάξεις των παρ. 53 και 54 του άρθρου 72 του ν. 4174/2013 (προϊσχύων ΚΦΔ), που προστέθηκαν με το άρθρο 30 παρ. 5 του ν. 4701/2020 (Α' 128) ,εισήχθησαν οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

ι. Συγκεκριμένα, στην παρ. 53 του ως άνω άρθρου και νόμου προβλέπεται ότι:

α) Κατ' εξαίρεση, άμεσος προσδιορισμός φόρου ή πράξεις προσδιορισμού φόρου ή επιβολής προστίμου που εκδόθηκαν εντός του 2019, για τις οποίες συντρέχει οποιοσδήποτε από τους λόγους που αναφέρονται στις περ. α` και β` της παρ. 1 του άρθρου 63B και για τις οποίες δεν έχει ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή ή προσφυγή ενώπιον του δικαστηρίου έως την ημερομηνία έναρξης ισχύος του άρθρου 63B, δύνανται να ακυρωθούν ή να τροποποιηθούν κατ' εφαρμογή των οριζόμενων στην παρ. 2 του άρθρου 63B.

Για τον σκοπό αυτόν υποβάλλεται αίτηση του φορολογούμενου για ακύρωση ή τροποποίηση έως τις 31.7.2020 και η πράξη της Φορολογικής Διοίκησης εκδίδεται μέχρι τις 30.9.2020. Έως τις 30.9.2020 δύνανται να γίνει και η ακύρωση ή τροποποίηση άμεσου προσδιορισμού φόρου, της πράξης προσδιορισμού του φόρου και της πράξης επιβολής προστίμου, εφόσον έχει εκδοθεί, χωρίς αίτηση του φορολογούμενου, κατ' ανάλογη εφαρμογή των οριζόμενων στην παρ. 3 του άρθρου 63B.

Στις περιπτώσεις που έχει ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή και δεν έχει συμπληρωθεί η προθεσμία εξέτασής της, η προθεσμία αυτή διακόπτεται από την έναρξη ισχύος του άρθρου 63B και η ασκηθείσα ενδικοφανής προσφυγή λογίζεται ως αίτηση του φορολογούμενου για την ακύρωση ή τροποποίηση, εξετάζεται ως τέτοια και η σχετική πράξη εκδίδεται έως τις 30.9.2020.

Για τις υποθέσεις αυτές και σε περίπτωση ρητής απόρριψης του αιτήματος ακύρωσης ή τροποποίησης, επιτρέπεται η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής κατά της πράξης απόρριψης, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 63, με την οποία

μπορούν να προβάλλονται και οι λόγοι που έχουν ήδη προβληθεί με την αρχικώς ασκηθείσα ενδικοφανή προσφυγή.

Σε περίπτωση σιωπηρής απόρριψης του αιτήματος ακύρωσης ή τροποποίησης λόγω άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, η αρχικώς ασκηθείσα ενδικοφανής προσφυγή και κάθε σχετικό έγγραφο διαβιβάζεται προς τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών μέχρι τις 31.10.2020 και η προθεσμία εξέτασης της ενδικοφανούς προσφυγής εκκινεί εκ νέου από την 1.11.2020.

Οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 63 εφαρμόζονται κατ' εξαίρεση και για όλες τις υποθέσεις της περ. α' .

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, έπειτα από εισήγηση του Διοικητή της ΑΑΔΕ, ορίζεται κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή της παρούσας.

β) Πράξεις επιβολής προστίμου που αφορούν χρήσεις έως τις 31.12.2013 και εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 32 με βάση στοιχεία που είχε στη διάθεσή της η Φορολογική Διοίκηση, ακυρώνονται με σχετική πράξη της Φορολογικής Διοίκησης, εφόσον κατά την έκδοση της πράξης προσδιορισμού φόρου δεν προκύπτει ποσό φόρου προς καταβολή.

γ) Για επιγενόμενους λόγους που γεννήθηκαν εντός του 2019, η αίτηση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 63B υποβάλλεται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος.

ii. Στην παρ. 54 του ως άνω άρθρου και νόμου ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι:

[...] β) Οι πρόσθετοι φόροι ή το πρόστιμο του άρθρου 54 και οι τόκοι εκπρόθεσμης καταβολής του άρθρου 53 που επιβλήθηκαν με πράξεις διοικητικού προσδιορισμού φόρου που αφορούν σε χρήσεις έως τις 31.12.2013 και εκδόθηκαν εντός του έτους 2019, κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 32, με βάση στοιχεία που είχε στη διάθεσή της η Φορολογική Διοίκηση, για αποδοχές που εισπράχθηκαν αναδρομικά εντός του 2013, δεν δύναται να υπερβούν το 20% του κύριου φόρου που προσδιορίσθηκε κατά την έκδοση της πράξης, εφόσον πρόκειται για το πρώτο έτος καταβολής σύνταξης, η οποία έγινε καθυστερημένα από τον οικείο ασφαλιστικό φορέα. Το ίδιο ισχύει για τα ανωτέρω εισοδήματα που θα εκκαθαριστούν εκ νέου από την αρμόδια υπηρεσία κατ' εφαρμογή της διαδικασίας που προβλέπεται στην παρ. 53. Με αίτημα του φορολογουμένου εκδίδεται νέα πράξη από τη Φορολογική Διοίκηση με την οποία οι πρόσθετοι φόροι ή οι τόκοι εκπρόθεσμης καταβολής του άρθρου 53 περιορίζονται σε ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) του κύριου φόρου και το πρόστιμο του άρθρου 54 δεν επιβάλλεται.

Στη συνέχεια κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 53 του άρθρου 72 του ν. 4174/2013 εκδόθηκε η υπό στοιχεία Α.1169/2020 (Β' 3008/20.07.2020) απόφαση του

Υφυπουργού Οικονομικών με την οποία ρυθμίστηκαν ειδικότερα θέματα σχετικά με την ακύρωση ή τροποποίηση των πράξεων διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος και των πράξεων επιβολής προστίμου που εκδόθηκαν εντός του 2019, οι οποίες αφορούσαν αναδρομικά ποσά μισθών και συντάξεων, σε εφαρμογή των όσων ορίστηκαν με τις ανωτέρω διατάξεις.

Πιο συγκεκριμένα, κατά τα ανωτέρω αλλά και βάσει όσων διευκρινίστηκαν με την υπό στοιχεία Ε. 2115/2020 εγκύκλιο του Διοικητή της ΑΑΔΕ, δόθηκε η δυνατότητα στους φορολογούμενους να υποβάλουν αίτηση τροποποίησης ή ακύρωσης της πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος ή επιβολής προστίμου που εκδόθηκε εντός του 2019, προσκομίζοντας και τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Ως προθεσμία υποβολής της εν λόγω αίτησης ορίστηκε, με τις διατάξεις της παρ. 53 του άρθρου 72 του ν. 4174/2013, η 31/07/2020, η οποία στη συνέχεια παρατάθηκε με τις υπό στοιχεία Α.1182/2020 (Β' 3164) και Α. 1215/252020 (Β' 4254) Κοινές Αποφάσεις Υφυπουργού Οικονομικών και Διοικητή ΑΑΔΕ έως τις 30.9.2020 και 30.10.2020 αντίστοιχα.

4. Λοιπά ζητήματα που τίθενται στις εν λόγω αναφορές, καθώς και ζητήματα που σχετίζονται με την τροποποίηση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των υπηρεσιών της ΑΑΔΕ και εξετάζονται αρμοδίως.

ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ
Η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Επικοινωνίας
Γεωργία Τσέτσου